

5. nodarbība: Pētnieciskā žurnālistika

(viena akadēmiskā stunda)

Kritiskā domāšana

Problēmu risināšana

Digitālā un mediju kompetence

Saziņa un sadarbība

Līdzdalība

Mācīšanās mācīties

Sociālā un pilsoniskā kompetence

Mācību mērķis: pilnveidot zināšanas par pētnieciskās žurnālistikas specifiku un lomu demokrātiskas sabiedrības stiprināšanā, sniedzot pētnieciskā raidījuma organizācijas procesa un redakcijas darba sadales aprakstu un pamatojumu.

Mācību apakšuzdevumi:

- iezīmēt pētnieciskās žurnālistikas specifiku;
- iepazīties ar pētnieciskā raidījuma tapšanas procesu, ieskaitot tēmas izvēli un tēmas attīstīšanu;
- sekmēt interesi par kvalitatīvu pētniecisko saturu;
- veicināt izpratni par pētnieciskās žurnālistikas lomu demokrātiskā sabiedrībā.

Jēdzieni: pētnieciskā žurnālistika, resursi, eksperiments, hipotēze.

Mācību stundas plāns

Tēmas pieteikums

Skolotājs piesaka tēmu un iepazīstina ar “vieslektoru” Gunti Bojāru.

Guntis Bojārs – pieredzējis žurnālists, Latvijas Televīzijas ziņu dienesta galvenais redaktors, raidījumu “Aizliegtais paņēmiens”, “Tieša runa”, “Lielais jautājums”, “Aculiecinieks” veidotājs. Strādājis laikrakstā “Diena”, ir publicists un dokumentālo filmu autors.

Tiek rādīts INTRO klips.

Skolotājs apkopo informāciju par vieslektoru un piesaka videolekciju “Guntis Bojārs. Pētnieciskā žurnālistika”.

Jautājumi pirms video noskatīšanās:

Kas ir pētnieciskā žurnālistika?

Kur žurnālisti atrod tēmas sižetiem un raidījumiem?

Tiek radītā videolekcija.

Iespējamie jautājumi pēc videolekcijas:

Kāda loma pētnieciskajai žurnālistikai ir demokrātiskās sabiedrības stirpināšanā?

Ar kurām profesijām varētu salīdzināt žurnālista darbu? Kāpēc?

Kādas filmas zināt par pētniecisko žurnālistiku?

Kāda ir žurnālistu loma?

Atgriezeniskā saite: ierakstīt piecus atslēgvārdus par nodarbību un ievietot sociālajos tīklos ar mirkļbirku #pilnadoma5 vai atsūtīt uz adresi: klase@baltic.media

Sasniedzamais rezultāts: atšķir ziņu žurnālistiku no pētnieciskās žurnālistikas; spēj rekonstruēt mediju pētnieciskā satura tapšanas procesu; zina, kā tiek organizēts darbs tēmas plānošanā.

Papildu piemēri

1. Panamas dokumentu izpēte arī Latvijā:

<https://rebaltica.lv/2016/04/latviesi-arzonas/>

<http://www.lsm.lv/lv/raksts/ekonomika/zinas/panamas-arzonu-dokumentu-karte-ar-latviju-saistiti-10-klienti-un-vismaz-21-labuma-guvejs.a176888/>

2. Re:Baltica centra pētījumi, piemēram, ātrie kredīti:

<https://www.rebaltica.lv/petijumi/latvijas-veiksmes-stasta-slepta-puse/>

3. (EN) The Pulitzer Price (viens no augstākajiem apbalvojumiem žurnālistikā ASV):

<http://www.pulitzer.org/prize-winners-by-category/206>

Filmas par pētniecisko žurnālistiku

All the President's Men (1976)

Goodnight and Goodluck (2005)

Frost/Nixon (2008)

We Steal Secrets: The Story of WikiLeaks (2013)

Truth (2015)

Spotlight (2015)

Papildu avoti un literatūra

(EN) Par pētniecisko žurnālistiku:

<http://www.journalismfund.eu/sites/default/files/Manual%20-%20Story-Based%20Inquiry.pdf> (RU)

http://markleehunter.free.fr/documents/SBI_RUS.pdf

(EN) Žurnālistu pētījumu izlase: <http://unesdoc.unesco.org/images/0021/002176/217636e.pdf>

Nodarbību sagatavoja

Dr. soc. comm Solvita Denisa-Liepniece